

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra csemzve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, kéziratokat péntekig kérjük beküldeni

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA

100 szög 2 frt., ezenül minden megkezdett szász szóval 50 krral több.

Válasz a „Megjegyzések”-re.

A Felvidéki Híradó ma egy heti számában »Megjegyzések»-et irt Dr. Moskovics Ervin ur ugyancsak a Felvidéki Híradóban megjelent »A felvidéki városok életjelenségei» című cikksorozatoma.

Rövidre szánt válasznak mindjárt a kezdetén ki kell jelentenem, hogy elmékedésem megírásához a legjobb szándékkal fogtam hozzá. Rontani azon, a mi úgy is jó, a mi elismerésre méltó, nem lehetett célom. De természetes, hogy ha felemlítettem azt, a mi társadalmi, vagy hazafias szempontból az általános felfogás szerint célohoz vezet, úgy ezzel szemben kellett állítanom azt is, a mi az idő szerint még kívánni valót hagy maga után. Így tehát megtörtént, hogy a társadalom egyes hibáinak felsorolásával a közügynek akarván használni, félre lettek érteve legjobb intencióim. És a mi különös, éppen ott, azon társadalmi osztályban, a honnan a hibák és gyengeségek szüntetésére az iniciatívát és a segítséget várni lehetne.

Pedig, ha nagy általánosságban vesszük a dolgokat figyelembe és általános vonatkozásokban tesszük meg észrevételeinket egyik, vagy másik

társadalmi állapotról — legyenek azok dicsérők, vagy elítélők, a felett egyeseknek alig lehet joguk örönden, avagy elkeseredni. Ez régi dolog. Sőt, ha nem kedvező az ítélet, még akkor is az a hazafias kötelesség kell, hogy előtérbe lépjen, mely az írónak megbocsát inkább tájékoztatásáért mindent, csak az ügy és a lelkesedés ne szenvedjen rövidséget. És itt nagyon figyelemre méltatható körülmény az is, hogy a felvidéken minden magyar embernek még akkor is el kellene nézni tevédséit, ha ezek egyáltalán nem volnaának javíthatók.

A jelen esetben azonban ilyen eset nem forgott fenn. Az inkriminált állítás az volt, hogy az iparostanoncok mai oktatása azért nem felelhet meg a törvényhozás által az iparostanoncok oktatásához kötött várakozásnak, mert a felvidéki városok hatóságai mai állapotukban itt-ott nem felelnek meg az idevágó törvényi intencióknak. Ennek egyik okát én abban láttam, hogy a magyar intelligencia azért nem megy a dolog javításának módjait, mert nem tárogattatik az izraeliták által. Azt is állítottam, hogy az izraeliták egy része zavarba kerül, ha arról van szó, hogy a magyar vagy a tót társadalomhoz csatlakozzék-e és hogy egy harma-

dik kasztot képez, melynek legfőbb célja a pénz.

Ezek voltak nagyjából, a mint kivethettem a Megjegyzésekből, azon kitételek, melyek a turóc-szt.-mártoni izraelita hitefeleketű fiatalabb generációnak egyik kiváló — általam nagyrabecsült — tagját megjegyzései írására ösztökélték.

Megvallom, senki nem örült volna jobban annak, ha személyi vonatkozásokról ment és nyomás argumentumokkal — logice — be tudja vala bizonyítani Moskovics ur, hogy az izraeliták az egész felvidéken éppen olyan részesei s kitartó támogatói a közügynek és a hazafias térfoglalásnak, — mint Martonban. Ha ilyen »Megjegyzések» követik az én szerény következtetésekkel s logikai fogyatékossgal összetakolt elmékedéseimet, a melyeknek éppen nem vindikálom a csalhatatlanságot: akkor határozottan láttam volna, hogy tájékozatlan vagyok a felvidéki állapotokkal szemben s hogy 15 éven át a felvidéken szerzett észleleteim-mel már akkor felhagyhattam volna, midőn egy évtizeddel ezelőtt tollat ragadtam a társadalmi bajok ostromására.

Ha, mint mondtam, olyan Megjegyzésekkel lép M. ur a világ elé, melyek az én egy pár — mondjuk tájéko-

zatlanul — odavetett állításomat teljesen megállhatatlanná teszik: akkor igazán hálára kötelezi vala hítsorsainak azon részét, melyről én oly általánosságban nyilatkoztam. De leg-többet köszönhetem volna én, a ki a komoly irányú társadalmi tanulmányoknak véghetetlen kedvelője vagyok.

E helyett azonban M. ur igen szépen, szivrehatóan argumentált a mártoni zsidók javára, a kiknek leg-kevesebb egy részéről csak annyiban állíthatom valamit, a mennyiben — véletlen — a felvidéki izraelitákról is szólottam. Tudvalévő dolog pedig, hogy Turóc-Szt.-Márton még nem a felvidék, hanem annak csak egyik részecskéje.

S így az egészből valóban kevés szellemi hasznot húztam. Csak annyi a való, hogy egy tanulsággal gazdagabb lettem. S ez az: hogy — mint már századokom át annyiszor történt Magyarországon — magyar embert még ma sem érti meg a magyar ember.

Isten velünk!

F.

Eppenséggel nem az a szándékom, hogy szerkesztőtársam ezen sorahoz magyarázattal járuljak; önnagáért igen szépen megfelelt ő.

Hogy mégis hozzá szólók a dologhoz, teszem azért, mert provokálva vagyok rá

TÁRCA

Szomorú nóták.

I.

Isten veled.

Isten veled szép kedvesem!
Nézlek, nezelk szerelmesen.
De ha teged már nem látalak,
Bücsüt mondok a világnak.

Mit nekem az egész világ!
A szívem csak téged kívánt,
Mase lettel, nem szeretted,
Arva bújdósava tettél!

Isten veled! Egyet mondok:
Légy igazan áldott, boldog!
S ha rám gondolsz hebe korbá:
Gyere ki a sirháromra!

II.

Meg vagyok én verve.

Meg vagyok én verve,
Az Isten kezgelme
Felém soh'se fordul,
Rám emeli fejt a féreg a porból.

El vagyok átkozva
Caupa búra, rosszra;
Nincs a ki szeressen,
A boldogság révét hasztalan keresnem!

Mért nem szakad vége!
A sok szenvedésre

Jönne sir nyugalma,
Bar volnék mielőbb kiterve, kaiva.

Kár se lenne értem!
Ki örül, hogy életem?
Most csak bant mindenki,
S ha meghalok, tudom nem sirat meg senki!

III.

Szülőfalum . . .

Szülőfalum, szelős tanyám,
Cifra szürom, kis furulyám,
Kis anygylom — Isten veled!
Itt maradnom már nem lehet.

Hej, az utam de keserves!
Szél sikongat, vihar verdes,
Mintha temetőbe mennék,
Mintha kőzsa jelek lennék!

Foly a könnyem, csak úgy szakad,
Szegény szívem majd megszakad!
Mért is nem öl meg a bánat?
El nem hagyám szép hazamat!

Rudnyánszky Gyula.

Az én első honoráriumom.

Irta Viharos.

Valahányszor írói honorárium jut osztályomul: mindig eszembe jut első írói tisztelődjám. Szégyensége s kiesinsége, csak a formája emlékeztet. Nagy idő múlt el azóta, mégis érzem minden eddességet, minde! keserűségét.

Husz estendő nagy idő, ha az elejét gyereksorban tölti az ember, a végén pedig a legény vagyakozását éri.

Husz estendő alatt, hogy megváltozik a világ, lám tebeled is, én szép tővarosom, magyar metropolist csinált az idő, félredobatta veled a lerchenfeldi gnyutát!

Azelőtt uton-uffélen német szó járta, s az utcai nóta is idegenből került.

A kintorna s nem a Blaháné nótáit fityörészte a varga-inas; akinek dalos kedve volt vagy a »Flöte» melódiaját dudorászta, vagy egyebh Bécében termelt nótára gyujtott. Tíz évvel később már a »piros, piros, piros borros!» énekeltek, hogy benne van az üvegben, akkor még az a nóta járt, hogy: »Rothe, rothe, rothe, das ist die Rothe!»

Még a kortesvilág is német Pogazuson nyárgalt. Csak amolyan koccogó gebén, amely a potát nem viszi se magásra, se messzire. A magyar kortes borral itatja szárnyas paripáját, a német arpaevél biztatja. Amaz olyan vidékekre szárnyal, a hol kinyílik a:

Baszaróssa, tulipán,
Követünk lesz Nagy István!

emez almaival, száraz mazzsolyával is meglelszik:

Äpfel und Zween
Jokai soll leben!

De ha német volt is a szó, magyar volt az érzés. A nagy Terézváros a baloldali Jókaiért rajongott.

A regényeit nem olvasták, a szavazatokat ő rá adtak, mert magyar, azaz ellenzéki volt. A jobbpartot a németek is pecsovinak mondták s valahány inasgyerek volt, mind az énekelte, hogy:

Äpfel und birn'
G soll krepirn!

A mult követválasztáskor a Terézváros is magyar szóval hirdette, hogy:

Tisza Kálmán azt üzenté,
Busbach Peter a követe.

Versnek rossz vers, hanem amazok se voltak jobbak. Husz estendő csak a kölémények nyelvét változtatta meg, a technikaijuk megmaradt döcögősenk.

Hat bizony a magam munkája is, a melyért első honoráriumomat kaptam, német füleknak szolt. Gyenge volt a németességem, csak három estendő volt szegényem, hanem az ambició nekikidőtt a der die daszsal való küzdelemnek. Odahaza, azaz Baranyában magyar szóra neveltek; hat esztendő fia még az eleven emberekről sem igen tudja, mért is van különbözőzömük, hogyan tudja az etletien tárgyakról, milyen nembe sorozza őket a német géniusz? A him-és nőnemmel még valahogy megbarátkoztam volna, hanem a semleges genus sehogy sem fért a fejembe. Mag sem értem, hogy például »das Herz,» a szív mért halad azon az arany közeputon, mely a neutrum járótutja? Vagy . . . vagy! Uram, uram, Kislar aga uram, ugy-e, hogy igazam van?

Harom év alatt valahogy megtanultam azt a német nyelvet, a melyet a debreceni János beszélt a bécsi elclapokban. Ennyit pedig én is, a pajtásaim is elégnék tartotunk, hogy verses dramát írhassek. Meg is cselekedtem, meg is emlegetem.

Vagy tizen lehattunk golyózó, pecéző játszótsarak, a sétaterből kifogytunk, többre vagyoktunk. Ha tenger közelében laktunk volna, neki indultunk volna a világnak robinzonosdira, hanem az ocean végtelen távoltságban apadt és dagadt, a gyalogjárás pedig nem volt inyánkra. Ha nem mehattunk

amennyiben az Észrevételek tisztelt írója határozott megütözésének ad kifejezést a fölött írásban is, előszóval is, hogy az általa kifogásolt sorok közlését össze tudtam egyeztetni a lap liberalizmusával.

Erre szabad legyen kijelentésem, hogy Turóc-Szentmárton zsidó intelligenciájának nem egy tagját hallottam azon határozott kijelentést, hogy szerkesztőtársam cikk-sorozatának neheztelt sorai — azon cikk sorozat keretében — nagy részben igazak. S ha vannak azok ellen kifogásai, csak egyes kifejezések ellen vannak. De ettől eltekintve, vajon akkor állana a Híradó a valódi liberalizmus szegélyében, ha valakinek — aki nem szemel, hanem társadalmi osztály — hibázt szándékosan elhallgatni, a helyett, hogy azt nyíltan kimondja? Szerintem a hibák előtt szemet húnyni nem liberalizmus.

És ha azok a hibák csak olyan mértékben vannak is meg, mint amilyen mértékben léteznek maga az Észrevételek tisztelt írója elősmerte, — akkor is nem tette szolgálatot a Híradó, hogy alkalmat adott a hibáktól mentésnek a maguk tisztaságának kimutatására?

Az hiszem ennél fogva, hogy a kifogásolt cikksorozat közlésével sem a liberalizmus, sem a vidéki hírlap jól fel fogott érdeke megérintve nem volt, — s engedje az Észrevételek tisztelt írója kijelentésem, hogy azt annak csak is az egy kissé túlzott érzékenysége vehette.

Külömben biztosított dr. Moskovits barátomat, hogy a társadalmi hibák felsorolását, — sőt oroszoszt tartalmazó cikkei számára lapunk mindenkor nyitva áll! Legyen béke közöttünk!

Révész Lajos.

Millenniumi szobrok, képek és monográfiák.

E napokban említette fel egyik napi lapunk, hogy a honfoglalás ezeréves megünneplésének kérdésével, Mednyánszky Alajos báró, a kiváló történészről, mint egy helven év előtt foglalkozott.

E tárgyban írt s reánk, fájdalom, csak csonkán maradt levelének minden egyes

során az igazi kegyelet s a valódi harafias erület ömledéz.

Mednyánszky az ezeréves ünnepélyt főképpen az által akarta megülni, hogy látható jelekben mutassa be dicső múltunkat, kiváló alkotásai művészi szobrokban és képekben óhajta bemutatni történelmünk kimagasló nevezetes férfiát.

A magyar Duna mindkét partját történeti vonatkozású szobrokkal akarta előadásni Dévényitől kezdve egészen Zimonyig.

A szobrok, tervezete szerint, olyképpen lettek volna elhelyezve, hogy nagy királyi ink és jelesnek éppen oly pontokra jutott volna, hova különben is a történelem fényes lapjai sorakoztatják.

Szobortervezetnek felsorolása nagyon érdekes. Tervezte ki azonban, legalább ez alkalommal, mellőznünk kell.

Csak példál hozzuk föl, hogy Pozsonynál a buvár Zsúrt, Győrnél Paiffy Miklós.

Esztergommal a költő Balassa, Visegrádnál Nagy Lajos, Vácnál a mogyoródi csata emlékére Szent László, Budapestnél egyebek között Szilágyi Mihály, a rákosi vezér, míg a Duna további mentén Szapary Péter, Festetics György, Széchenyi György, Tomory Pál, a két Zrinyi, a szigetvári Leonidás és a költő, Kapizstrán János, Hunyady László, Savoyai Jenő s végül Zimonynál Hunyady János szobrai álltak volna.

Második terve egy nagy nemzeti képtár felállítását, melyben nádoraink s hazánk jelesbjei foglaltak volna helyet a történeti eseményeket megörökítő képek mellett.

Szép tervei és nagy eszméi bizonyára sokat foglalkoztatták a tudós történészt a ha feledésbe nem mentek volna. Harai festészetünk és szobrászatunk is még virágzóbb lendületnek indulhatott volna.

Eszméit azonban érdemes még most is föleleveníteni s ha fölelevenítettük, azt hiszünk, hogy sok helyen, kellő lelkesítés mellett, egy vagy más részben meg fogantatni is lehetnének.

A jeles történész egyebek között arra számított, hogy a még élő családok lefogják festetni nádor-öseiket, s hogy a főbb családok megküldik jelesebb öseik arcképet a képtár számára. Számított: a mindenkor áldozatkész fopapságra, nemkülönben a vármegyékre is. Így például számított arra, hogy a saji és mohácsi vésznapokat ábrázoló képek lefestésére Bor-

sod, illetőleg Boranya vármegyék vállalkoznának.

Szóval a nemes bárónak eszméi megvalósítására már határozottan körvonalazott tervei voltak, s ezeket feljuttatni s részben foganatosítani most már a mi feleletünk. Az ezeréves jubileum megünnepléséhez mindenféle tervek hoznak fel, de egyik sem gyakorlatibb, mint Mednyánszky báró röviden vázolt tervezete.

Még egy van, a mivel szintén méltóan ünnepelhetjük meg ezeréves fennállásunkat. Ezek az úgynevezett monográfiák, melyeket egyes vármegyék és városok lelkes közönsége ad ki a honfoglalás eredeki evfordulójának emlékünnepére.

Ily monográfiáktól nemcsak azt követeljük meg, hogy szakszerű tudományos mű legyen, hanem egyszersmind népszerű olvasmány is, mely a tudományos buvárt eredményeit oly modorban tárgyalja, melyet mindenki megértse.

Ily monográfiai írása és szerkesztése már több helyen megindult s a munka serényen folyik mindenfelé, hogy az ezeréves jubileumra készen legyen.

De sok helyt meg e téren se indult meg a mozgalom.

Pedig még mostan sem késő, mert hiszen 1895 évig még teljes három évünk van.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy egy nagy monográfia alapos és kifogástalan megírásához a három évet nagy időnek tartanánk. Sőt ellenkezőleg, igen kevésnek, de mégis elégnek arra nézve, hogy azt egyesült erővel többen írják meg.

Az egyes vármegyékben fennálló történelmi és régészeti társulatok a szakszerű tervezettel bizonyára szívesen szolgálnák s ha a beosztás kész, azon szellemi munkások felhasználása mellett, kik a megfelelő téren működnek, a monográfia a még rendelkezésre álló idő alatt, el is készülhet.

A monográfianak földrajzi részét öntehatan is írhatják. Más-más toll dolgozhatja fel a népességi adatokat, faj, nyelv, vallás és foglalkozás szerint. Az asvány-, növény és állatvilágot szintén többen ismerethetik, s a természet ágakkal is többen foglalkozhatnak. A mult és jelen politikai és közgazdasági felosztásának kifejtését is többen oszthatják föl maguk között. A történelmi részt korszakok szerint felosztva, önérhetőleg is többen írhatják. Arról meg éppen szólnunk, sem kell hogy a művelt-

ség történelmi fejezeteket egészen önállólag és egymástól függetlenül írhatjuk meg. A földmívelés-, ipar- és kereskedelem, építkezések, népsivelet, úthálózatok, vasutak és a többi megannyi önálló, s külön-külön feldolgozható s tárgyalható fejezetek képeznek. A szellemi kulturális foglalkozás részét éppen így vagyunk. Az egyes valóságfeleletek fejlődésének fejtegetése elég gé igénybe vehet egy-egy szakavatott tolat, s hasonlóképpen a nép-, közép és szákkoktatás esetelése is szótoztható, a kulturális és emberbaráti intézmények, társulatok, gyűjtemények, könyvtárak, tudomány művészet, irodalom, festészet és a többi fejezetekint talaihat hivatott szellemi erő.

A monográfiai ezen hűzágosan ismertett beosztást és részét csak azért hoztuk fel, hogy kimutassuk, miképp az egyesült erővel, többek közreműködésével is létrehozható.

Szükség esetében akár húsz-három szakember és író is neki foghat, csak a szerkesztő bizottság aljjon olyan szellemi táborból, amelynek rostjain keresztül hulljon, mind a mi nem a monográfiaiba való, vagy nem állja ki a legszigorúbb kritikát.

Csak azért ismertettük e rövid beosztást, hogy megmutassuk, miképp a »vibrus unitis« alkalmatlansága mellett még mostan sem késő, ha vármegyénk s városaink megindítják a mozgalom monográfiai megírása és szerkesztésére.

Csak meg kell alkotni a közgyűléseknek minél előbb a monográfiai bizottságot, s ha lelkes férfiak veszik kezükbe az ügyet, a munka gyorsan megindulhat minden irányban.

A mi a költséget illeti, meg van az is, a 15—20,000 frt, mibe ily monográfia kerülhet, azon mérsékelt, talán csak csekély körben kifejezhető pórtában találja fedezetét, melyet kulturális címen minden vármegye, minden törvényhatóság jossitva van megszavazni és kivetni.

Ezeréves fennállásunk ünnepét szívesen, méltóbban meg ünnepeleljük, mint az által, ha a képművészetek alkotásai mellett, monográfiaikat hagyunk az utókorra

Sz.

világra, induljunk neki azoknak a deszkáknak, melyek a világot jelentik! Dicsőség is terem rajtuk, pénz is.

PéNZ! En istennek, talán megvehetjük az iskola-kapunkat támaszkodó mandolettis olasz egész sárgarézz táleját cukrozott gesztenyűl, égetett dóbútl, talán ... többre is jut, tiltott gyümölcsre: cigarettafüstre is. Csábító szép kép volt, valamennyien láttuk, valamennyien éreztük, valamennyien lelkesedünk érte.

Utána indulunk. Színházadist, játszunk, igazi színházadist, színpaddal függönyvel, közönséggel és beletpí díjjal.

Az utcánkban sok őrös tekek volt, egyiknek köböl volt a kerítése, elhatározott, hogy ott üljük színpadunkat. A tulajdonosa füres petroleumhordókkal kereskedett, szép felesége is volt, deszkái is voltak. A deszkák ujak voltak, az asszony ingatag volt (a notából tudtuk), bennük reménykedtünk.

Deputációt küldtünk a szép asszonyhoz, megkereltük, adjon koncessziót és deszkát színpadunkhoz. Megadta, mosolygott is hozzá, meg is simogatta a szónokot, Nem én voltam; maig is érzem ezt a szónoki babért, melyet nem én kaptam. Feltámadt bennem az irigység s abban a percben — férfia lettem. Megfogadtam, hogy nem ayugszom addig, míg azok a puha fehér kacsók az én arcomat is meg nem simogatják. Mind e mai napig nem tették meg, ne tegyék meg ezután sem! Húsz esztendő megszerzte a szépségüket, a kis puha kacsókból ráncos kecek lettek, a szép asszony és a deszkák és a férje horodói isten igazában megvándult, ki tudja, jár-e még valaha értük kérelmező deputáció?

A színpad megvolt, már most csak drámára és közönségre volt szükségünk. Az egyiket rám bízták, a másikkól pedig azt hittük, hogy majd csak akad.

Nekiféltünk a költésnek. A naturalizmus még csak gyerekcipőkhöz jart, de zsenius nem kellett a gyermekcipők, szégyeltem volna bennük járn, s inkább a kitaposott romantikus csizmákba bujtam. A hűsöm grófi tiszta volt, a ki borbélyegénynek szegődött, hogy a kedvesének közelében lehessen. Ebből ugyan azt következtethetnek sokan, hogy a leány borotválkozni szokott, hanem így csak a hyperromantikusok következtethetnek, meg a nagy közönség bizonyára azt találta, hogy az imádott hely, vagy a lánya vagy a szolgálója volt valamely borbélyemsternek. S a nagy közönségnek igaza van: Eliz egyetlen lánya a kegyetlen fodoritómütermes-tulajdonosnak. A fodoritómütermes-tulajdonos pedig azért kegyetlen, mert a lányát nem adja másnak feleségül, csak gazdag embernek. De a gróf földhöz ragadt szegény-legény, mert az apját az ellenség megölte, a vagyonát pedig lefoglalta. A szerencsétlen kilencgáz borbélyegény ki akarja magának az apai kegyet borotválni s ezért reggeltől essig habot ver és arcokat kapargat. Egyszer azonban véletlenül az egyik semmit sem sejtő vendégnek a nyakába vágott, a mire a vendég jónak látta a rogtón való meghalás inceszállását. A borbélyegény börtönbe került, ott kitűdődik, hogy grófi rangban leledzik; időközben az is kislul, hogy a meggyilkolt még él és már gyógyulófélben van, hogy szörökötök gyilkosának meglekűten megbocsát és hozományul egy kerek milliót ad neki. Az apa beleegyezik a házasságba és a függöny legördül.

Mikor társaimnak a »Gróf mint borbély, vagy a házasságszerző beretva« című versesdrámát felolvastam, a fuk egyhangúlag kijelentették, hogy olyat egyikük sem tudna elkövetni. Búszkén tekintetem körül, én voltam a vörös róka-utca legnagyobb drámaírója! Ez is gradus ad Parnassum.

Kiosztottuk a szerepet. Nekem a meggyilkoló milliónarus jutott. Eliz senki se ajtszta, csak beszéltek körül. A drama: technikának első foka!

Mindenkinek jutott szerep, csak a sánta Salamon pajtának nem került. Megtettük direktornak. Az igazgató sántikálhat is, a hősöknek lépegetniök kell, még pedig búszkén. Hanem azért Salamon közénk illett: vasóságos eleven jambus volt. Egyik lába hosszabb volt a másiknál. A különbséget rengeteg magas cipősorokkal pótolta. Felemás lábaval végigtáarta valamennyi ismerősének házat, hogy az előadásra közönséget csodítsen. Mi megtartottuk a próbákat, tanultuk a szerepeket és éreztük a lámpaszat. Irói jóvóm forgott kockán, érhető volt az izgatottságom.

Végre becsötödött a dicső nap estele, az udvar megtelt közönséggel, s a függöny felgördült. Nagyszerűen játszottunk, a versek pattogtak, a közönség mulatott, a felnőltnek kacagtak, a kicsinyek bamultak, de mindannyian tapoltak. Odakint azon kezd-tünk vitakozni, hogy vajon kinek szól a taps? Valamennyi magának vindikálta; én úgy tudtam, mert hisz én voltam a szerző, a másik maskep tudia; őt illeti, mert ő volt a főhős, a beretválo amoroso. Kimentünk a függöny elé valamennyien. Viharzó taps, fogadott: én csak azokat a puha fehér ka-

csókat néztem és tudtam, hogy a csattogásuk a költőt ünnepli. Világszép asszonyom a tied az érdem, a te inspirációnak köszönöm-lek, hogy belemerülhettem a színpados táj joesisbe!

Előadás után a direktor köré csoportosultunk. László a bevetelt! Sok volt, talán két forint is rugott. Sohase volt ennyi pénznük, de becsületesen megérdemeltük. A direktor egyenlően akarta közöttünk felosztani, hanem én tiltakoztam az egyenlőség ellen. Hogy is ne, ők csak közreműködők voltak, én közre is működtem, költöttem is! Uram, nekem ket rész jut, egy a színészek és egy a poétának!

A direktor azonban és a színészek nem akartak az irói díjat megszavazni. Olyan nincs, éljen az egyenlőség! Én sem engedtem, ők sem, megkezdődött tehát közöttünk a harc. Eleinte szóval győztük, de később áttértünk a konkrét harcmodorra. Mi türesztadás, a poétát derekasan megrakták, végül pedig a direktor a magas cipősorokaval olyat rugott a gyomrom tákjára, hogy ajútan rogytam a világot jelentő deszkalkotmányra. Úgy vittek haza edes anyámhoz, ők meg a magam szimpla jutalékát is eliskaszták.

Felgyógyultam, de a német muzsa — elvesztvett. Az el eleven jambus, a felesmas direktor, elvette kedvem az irott jambusoktól.

Szerkesztő uram, ez a története az én első honoráriumomnak.

Zilahy Ágnes szakácskönyve.

Közi Beeskey László.

Valódi magyar Szakácskönyv címmel Zilahy Ágnes, a 60-as évek hírneves kritikusának, Zilahy Károlynak a nővére szakmunkát adott ki, a mely ma hirtelen a sajtó. E könyv megjelenése a magyar gasztronómiai irodalom terén már csak azért is esemény számba megy, mert olyan világos és jó magyaros stílusban van írva, hogy ahhoz hasonlít a szakácskönyv nem találunk. Minden receptje olyan, mintha valami újdonság rakta volna papírosra; utasítását megértheti még az is, aki soha életében főzőkanalat nem fogott a kezébe.

Freeshay János íróársunk pár év előtt a »Nyelvőr« hasábjain hívta fel a magyar-ság terjesztőinek a figyelmét arra a mindenesetre figyelemre méltó körülményre, hogy a magyar konyhanyelv nagyon el van hanyagolva s lépten-nyomon találkozzunk az olyan kifejezésekkel, mint »lerni«, »sporherd« stb.

Zilahy Ágnes könyvében ez irányban is megtehető a lehető intézkedéseket; a »lerni«-t sütőnek a sporherdet tűzhelynek nevezve.

Zilahy Ágnes asszony dacára nagy gazdasági tapasztalatainak és nem kevésbé figyelemre méltó iróni tehetőségének, nem volt képes minden konyhai műsört kiírni, mert attól kellett tartania, hogy nem értik meg a magyarzatait; pedig ez volt a főcélja. Így is mindenütt ott van zárjelben az általánosan divó kifejezés:

A Zilahy Ágnes szakácskönyve koránt sem tartalmaz hercegi konyhák asztalaira szánt étkeket, a mint az valamennyi, mai napság forgalomban lévő fordított és összeállított szakácskönyvekben divatos, sőt inkább egy magyar közepes tálybéli háztartás tükreit igyekezett szerzőnk előállítani s az sikerült is neki.

Zilahy Ágnes 25 év óta mint önálló gazdaszóny Magyarországnak igen sok részében huzamos ideig lakott. A Szilágyság kies, de a viláfgalomból nagyon is félreelvárosok között, Zilahon kezdte a tapasztalatok gyűjtögetését, azután Nagyváradon, Debrecenben, Kassán, Fehérváron, Veszprémben, Kolozsvárott és Szegeden; nem is említve Miskolcot és Egert, még számos eróban is folytatta a gazdaszónyi tanulmányokat. Mint gazdaszóny szakíró néháy év előtt tűnt fel, megnyerve a »Magyar Házasszóny« pályázatát. Hét esztendő lakik Budapestben s azóta folyvást főzési tudományából mint a »Magyar Nők Lapján« a gazdaszónyi rovat vezetője s mint kostandó (!) keresi kenyérét. Középszálybéli szakácskönyv megírásához a felsoroltaknál alig ha lehet jobb iskolát képzelt.

A valódi magyar szakácskönyvben néháy év megkezdte, ma már divatból, mint a szerzőnk érdegi, kímest érel leírását találjuk. A többek közt például ott van a lecsen-sült, amelyről minden nagyobb régi lakoma leírásnál tetetik említés. A levelelen sültől érdemesebb tartjuk leonyomtatni a receptet; ezeket közli róla Zilahy Ágnes:

A levelelen-sült (A lekrébb magyar tészta.) Most, a mikor az idő és a munka mindenkinél pénz, még a gazdag vidéki földbirtokosok házaiban sem igen teszik, hogy a levelelen-sült kedvéért két nő eselédét fel napig e tészta készítését ki zárólag foglaltassanak. Pedig a levelelen-sült kiváló, sajátságos jó íze miatt, minden magyar ur háznál a legelső sütemény volt. A levelelen-sült nem is lehet másképpen, csak nagy tömegben készíteni. Készítési módja különben a következő: Használjunk hozzá kisé sürtű palacsinta tészta, szedjük le frissen a kertből vagy szaz nagy zold-káposzta levelet. E leveleket mossuk meg jól a portól és az apró kerti bogaraktól; tegyük ruhara, törülgecsük meg szárazra, rakjuk széljél egy nagy asztalra; minden egyes káposzta-levelet kenjünk be vajba mártott tiszta libatálal, azután tegyünk minden káposzta-leveleire egy nagy fakánal

sürtű palacsinta tészta és kenjünk el rajta úgy, hogy kóroskórol az egész levelet — egy ujnyí hján — befedje. A tészta felől is hintünk egy kis olvasztott vajal. Mig ezzelkel készüldünk, azalal egy nagy sütkönczében jó, száraz faból tűzt kell rakni. Miután a kemenczében egy kosár fa elégett kotorjuk az egyik oldalra a lángoló üszköket, illetve a káposztát mind és csak kevés fával taplaljuk a tűzt. A sütkönczében másk felében pedig hosszú kenyérvető-lapára téve, valaki folytonosan a láng felé tértartva süssé meg a levelelen-sültet, a melyeknek a szélén a káposzta-levelet a nagy hősegtől összezsugorodik, de a tészta, ha ügyelünk re, szép piros lesz. Így kell a levelelen-sülteteket mind egymás után kisütni égő kemenczétűn. Egy nőcseléd a lapot tartja e tűz felé, a másik végyle el a tészta kész tészta és késsel váltja se a zold levelelről: az egyszer már használt leveleket többször nem lehet használni. A kész tésztaikat a talban egymás telébe kell rakni, a talat meleg helyen kell tartani, egészen addig, a mig mind kisült a tészta. Tizenket személyre valóit meg lehet készíteni négy óra alatt, meg lehet enni tíz perc alatt.

Hasonló érdekességű receptet találtam egy régi magyar szakácskönyv nyomán írott régi gasztronóm közleményben. Galgóczi Istvan uram szakácskönyvet az »urnak születése után« az 1622-ik esztendőben mondta tollba egy igen ügyes írónaknak. Ebben nemzetes Barcsai Sándor szakácsa, kijelenti az okorsűtésről, hogy »Érrol is kell írnom egy kicsint, azokért, akik nem tudják.«

Ideiktatjuk ezt a receptet, mely »az ökörnek egészében való megsűtéséről« szól

»Mégis ugyanezen ökr megsűtéséről — mondja szőszirent Galgóczi — írok egy keveset, a mint én régi jámbor mesterek-től hallottam. Valának egy uri menyegzőben negyven avagy ötven mesterek, dolgukat elvégezvén, asztalukhoz leültenek vala, kezdének az mesterség felöl beszélgetni, lón ugyanezen ökr felöl a szó közöttük, ki mint tudna elkészíteni ez dolgot mondá az egyik. Mihály mester, a ki nagy Bebek György szakácsa volt; én is láttam Primi Gábor menyegzőjén, hogy asztalmestere sültöt nála egy ökröt, a mely ökrbe csinált vala egy öreg kövér juhót, az kövérjuhban egy gyermeked borjut az borjuhan egy kövér kappant, mikor immar az ökr is megsűt. No mondának akkor némei szakácsok, hogy az lehetetlen volna. Mondának a főmesterek közül némelyek: Meglehet elméjeiket hozzaköszűtven, mert az ökörnek tarja nagy sok sültét kíván, így beül az apróság is megsűthetett az ökörnek nagy hősegtől, mintha egy meleg kemenczében lettek volna.«

Ez a recipe nagyon hasonlít a Bernát Gázi hirdét ökörszem pesenyéjéhez, a melyet szintén be kell pakolni egy pár csirkebe rucába, hogy élvezhető csemege legyen belőle. Ennél a Zilahy Ágnes Valódi Magyar Szakácskönyvnek a receptje sokkal egyszerűbbek s éppen ezért a gazdaszónyoknak melegebben ajánlhatók.

»Néháy tájékoztató« szó könyvem érdekében címetel szerzőnk könyvében igen ügyesen írta előző felét tesz közé, amely valóságos furlanggal van írva; Zilahy Ágnes bele tette az egész élettörténetét. Szőszirent így hangzik:

Néháy tájékoztató sor könyvem érdekében.

Hogy e könyv jó és használható lesz-e, azt ítélem maga tisztelt közönség; de hogy miért hiszem én jónak használhatónak, azt igyekszem e néháy sorban leírni.

Rendkívül változatos élettapasztalat után írtam le e szakácskönyvet, kizárólag e saját emlékezetemmel összeszedve. Nincsen e könyvben egyetlen étel sem, melyet magam — legalább párszor — el nem készítetttem volna.

Egyszerű, középszálybéli háztartás keretében élök ezek mind: de azért valogatathat belőlük a vagyonnál bíró, nagyobb mérvű háztartást vezető nő is éppen úgy, mint a legszegényebb család, vagy azok a hivatali teljesítők, kik egyszerű eszeleket gondjaira könytelnekek háztartásaikat bízni, merre

szakácskönyvből könnyen és olcsón lehet igen jó ételket főzni vagy főzteni.

En gazdag földbirtokos családból származtam: gazdasszonyom alapját onnétt hazulról szerzemtem. Később mint katonatisztné bejártam az ország új földjén vidékét; mindenütt megtanultam a mi jót és takarékosat csak észlelhettem. Szenvendélyes főzőné létemre gyönyörűséggel és rögtön megkésztettem a nekem tetsző ételket. Így gyűlt fel évek során át az én szakácskönyv tudományom.

Soha életemben másnak a házáján nem főztem és mind e mai napig saját háztartásomban dolgozom, de mert nagy csapások érték, megismerkedtem az anyagi küzdelmekkel is. Így lassan megarultam miképpen kell és lehet az elképzelt étel-eképvény kevés anyagból a lehető legjobb étel-eket előállítani.

Egészem magyar vagyok, izlésre, szokásokra s minthogy Erdélyben születtem, főzési módorom tulajdonom erdélyies.

Most már évek óta a főzési tudományom adja kenyereimet.

Mindzekek előre bocsajtva — úgy hiszem — van okom remélni, hogy a tisztelt közönség bizalmat megnyerhetem.

Zilahy Ágnes.

A Zilahy Ágnes szakácskönyve, mely 350 oldalra terjedő vaskos kötet, kapható Budapestben, Erzsébet-körút 36. szám alatt, Mandi Ida asszonynál. A »Valódi Magyar Szakácskönyv« ára a vidékre utánvétellel megrendelve 1 frt és 20 kr.

A HÉT TÖRTÉNETE.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e hó 2-án a kultusz budget tárgyalását kezdte meg E tárgyalások alatt a Csáky Albin gróf miniszter több fontos nyilatkozatot tett. A primás kinevezést illetőleg, kijelenté, hogy a kormány csak egy jelöltje volt, a ki kinevezetett. A mi megelőzte ezt, az a kombináció stádiumában volt s csak soha túl sem ment. Az eljárásban semmit se történt, a mi a korona kegyurijogait sértetné s általában sem miként se tért el az eljárás a multban követettől. Az elkeresztelési ügyet nem látja függőben levőnek, hanem teljesen befejezett dolgoknak, mely a primás kinevezésével semmi összefüggésben nem áll. A kormány változatlanul fenntartja előzáró álláspontját. Ismétli, hogy tekintetben tavaly is csak ama koncesszióra nyilatkozott hajlandónak, hogy ha a lelkészek nem látják szivesen az egymással való közvetlen érintkezést, közvetítő az anyakönyvi bizonylatok átadása a hatóságok útján — Az egységes középiskola csemjéjét a miniszter nem ejtette el. Az egységes középiskola terve fenáll s remél-hogy életbe fog lépni. Arra a kérdésre, hogy mért nem vett fel a miniszter a költségvetésben nagyobb tételeket, azt felelte, hogy neki oly politikát kell folytatnia, a mely az általános kormánypolitika eredményes folytatását lehetővé teszi. A kereskedelmi és ipari szakiskoláknak a kereskedelmi miniszter hatáskörébe való athelyezése is szóba kerülve, a miniszter jelenti hogy e részben a tárgyalások folyamatban vannak.

A hercegprimás. A hivatalos lapnak ma egy heti száma közölte Vaszary Kolozs pannonhalmi Szent Benedek rendű főapátsnak Magyarország hercegprimásává és esztergomi érsekké történt kinevezését. A magyar nemzet millióinak szeme néz most az új primásra. Az öröm és meglegedés az országban általános, mert mindenki hiszi, hogy hivatását be fogja tölteni.

Országos nemzeti kiállítás 1895-ben. Baross Gábor kereskedelmi miniszter, mult hó 31-én törvényjavaslattal terjeszt be a képviselőházhoz, Magyarország ezredéves ünnepén, Budapestben rendezendő országos nemzeti kiállításról. A javaslat célja az, hogy ama nagy nemzeti ünnep egyszerűsége a magyar tudós természetvényeknek világ éle állítsa legyen. Ezzel szemben Zichy Jenő gróf a nemzetközi kiállítás mellett küzd, mert sze-

rinte semmi sem bizonyítja jobban e nemzet fölelmekedését, mint a tény, ha ez ünnepén az egész civilizált világ kirakodik a maga kincseivel. Álláspontja megvédésére Zichy Jenő gróf egy füzetet bocsátott közzé, melyben érdekesnél érdekesebb adatokkal védekezik a kereskedelmi miniszter javaslata ellen.

A protestánsok közös ünnepe. Az 1791 évi XXVI. tc. százados évfördulójának megünneplésére a két protestáns egyház közös ünnepet fog rendezni. A részletek megállá pitasa végett az evangélikus és református egyházkerületek püspökei, főgondnoki és kerületi felügyelők folyó hó 2-án értekezle tet tartott Prónay Dezso báró ev. egyetemes felügyelői elnöklete alatt. E szerint a tervbe vette ünnepet december 6-án fogják megtartani, miután a két protestáns egyház zsinata december 5-én nyílik meg. Ed-digi megállapodások szerint mindenkit hitágazat a másikkal zsinatára egy körülbelül 30—40 tagból álló deputációt küld, hogy egymást kölcsönösen meghívják a közös ünnepségre. Ez két részből fog állani: az első a templomban tart: ndó istentisztelet 10 órák, melyet mindenki felekezet a maga templomban tart. Innen aztán elmennek a közös ünnepség színhelyére, a vármegyeház nagztermébe. Az ülésen, ha egykora és egészsége megengedi, Vay Miklós, báró az 6 akadályoztatasa esetében Tisza Kálmán és Karsay Sándor győri evangélikus püspök elnökölnek, míg az ünnepi beszédet Győry Elek orsz. képviselő, evang. egyházkerületi világi főjegyző és Szász Károly államnel- léki reform. püspök mondják.

Tilos a dohányzás. Az egyesült államok-ban olyan törvényt alkottak, melyszerint 16 éven alul lévő gyermekeknek dohányozni nem szabad. Akit ezen korban dohányozáson csipnek, megbüntetik; aki pedig gyermekeknek dohányt ad el, érzékeny pénz-bírsággal sújtják. Bizony, bizony nálunk is is eikelne ilyen üdvös törvény egy egészségügyi, mint közbiztonsági tekintetből.

Mikor szép a nő? Hafiz a halhatatlan perzsa, költő, következőleg határozta meg a női szépséget; Négy dolognak feketének lenni a nőnél: a hajnak a szempillának a szemöldöknek s a szemöldöknek: négy- nek félérnek: a kéznek, a szemtenger- nek, a fogaknak és a bőrnék; a négynek vé- rőrsnek: az ajkának, a nyelvnek, az arcnak, és a foghagnak: négynek gömbölyű- nek: a fejnek, az előkarnak, a lábikráknak, a nyaknak: négynek hosszúnak: a derék- nek, az ujjának, a karoknak és lábszárak- nak; négynek szélesnek: a homloknak a melnek, csipőknek, a szemeknek; négy- nek finomnak: a szemöldöknek, az orrnak a bőrnék az ajkának; négynek kicsinek: a füleknek, a kebelnek, a kezeknek és láb- baknak.

HIREINK

Graber Samu ügyvéd, megyei t. tisztügyész november hó 1-én saját háza tette át lakását a Dom mellett levő sarok háza. Ügy- feleit ez úton is kéri, hogy szives megbí- zásaikkal ezentúl ott méltóztassanak őt fel- keresni.

A magyar nyomda. Hoszas javulás után, mely alatt úgy lapunk, mint általában a magyar nyomda úgy igen is kockára volt téve, végre — remélhetőleg — a helyes me-

derbe jutott a doig Megnyugvással hozzuk tudomásul, hogy a Magyar nyomdát Moskóczi Ferenc vette át; 6 fogja vezetni annak üzleti részét, míg a tipográfiai részét Hajós Ede vállalta magára, aki úgy szerelmével, mint főnök izével Moskóczi Ferenc szakszerű üzleti tapintata mellett remélhetőleg rövid időn viragzásra juttatja az annyira elhanyagolt intézetet. Addig is meg a szokásos sjelentések szétküldetnek, ajánljuk az úja szervezett nyomdát olvasóink figyelmébe.

Tűzoltói nagy gyakorlat. Kohút József, a mártóni önk. tűzoltó egyesület főparancsnoka, ma egy hete Pribócón nagy gyakorlatot tartott a mártóni és még más 6 község tűzoltóságával. A gyakorlat megkezdése előtt alapos szakszerűséggel megmagyarázta a hydrophor szerkezetét s kezelési módját s azután mutatott a mártóni tűzoltósággal be is mutatta elméleti oktatását gyakorlatban. Aztán ismételtén egüttes gyakorlatot rendezett a tanult s most tanuló tűzoltóság s bár a rövid nap nem engedte, hogy a kezdők mindenben alapos gyakorlatot szerezzenek, az eredményeivel mégis meg van elégedve.

A kostyáni vasuti merénylet tetteseit erősen kutatja a rendőrség; a mult heten 4 kostyáni embert hoztak be a szolgabírói hivatalba, kikre meglehetősen terhelő gyanu nehezedik, hogy ők raktak azt a nagy követ a síre a vonat elé. Bizonyíték azonban nincs ellenük s így tagadásukkal szemben alig ha lesz a gyanú bebizonyítható.

Táncmulatság Turóc-Szt-Mártonban. A helybeli iz. hitközség kebelében „szegény tanulóik öltözésére” fennálló „Malbis Armin” nevű egyesület pénztára javára f. évi december hó 6-án tombólával összekötött táncmulatságot fog rendezni az itteni fiatalok egy része. A rendező bizottság bízgalommal fíradozik és nagy előkészületeket tesz arra, hogy a maris szépek ingerző világmat minden tekintetben siker koronázza, — mit egyéb iránt a jótékony, nemes cél meg is érdemel. A megyehaza dísztermékek a tánchelyeül leendő atengedése iránt a rendezőség nevében Dr. Moskovics Ervin e napokban teszi meg a szükséges lépéseket.

Kneipp a híres lelkész, kinek Magyarországon is oly sok tisztelője van, s kinegyógyómódját már nálunk is szinte sportzerűen veszik igénybe, — néhány napon át a mult heten Kasán tartózkodott, hogy a bankói fenyesekben nédegyv gyógyintézetet alakítson. E hirt azt hisszük sokan örömmel veszik tudomásul olvasóink közül is

300000 téglát akarnak a tél beálta előtt hordatni az építendő iskola helyére Schulz és Tomaschek vállalkozók. A száraz ősz rendkívül kedvező s szándékuk kivételére; hordják is olyan erővel, hogy az eddig odahordott téglanya meg eláruja, hogy milyen ampozán lesz az allami iskola új épülete. Pedig hoz van még a többi téglá, kő földanyag és a többi szükséges holmi?

Cseléd mizeriak Mártonban. Azt se hittük volna soha, hogy erről is írhatunk; pedig tényleg olyan nagy a cseléd szükség ez idő szerint a megye székhelyén, hogy nem egy ház van ma is cseléd nélkül. Regi cselédek bele izleltek a nagyvárosi (!) életbe s most mennek ki Pozsonyba, ki Szabadkára, ki plane Kolozsvárra s újak meg alig akadnak. Úgy hogy nem egy helyre más vármegyéből importáltak cselédet.

Ht a tél. Igaz, hogy még nem maga teljességében, mert az utak hótol tiszták; hanem a hideg igen erős és a hegyek vastag hólepellet vannak borítva; s a hó mind lejjebb száll s máholnap előszedik a sikamló szánokat is, hogy a legelső alkalommal készen legyenek.

November másodikán — a hurcolkodás nagy napján — Márton is elének sürgősforgás színlelve volt. Egmást érték a butorokkal megrakott kocsi s volt a városban olyan riadalom, mintha a tatar futás napjait éljük volna. Az volt a nagy szerencse — ha ugyan „hurcolkodásról” lévén szó,

„szerencséről” lehetne beszélni — hogy az időjárás a legkedvezőbb volt. Hanem azért — akármilyen szép idő volt is, mégis csak igazat ad minden hurcolkodó annak a közmondásnak, hogy „két hurcolkodás annyit, mint egy légés”!

Oktober hó 30-án nagy tűz volt Andrasfalva, Liptói megyei községben. Littmann és Pongrac összes épületei estek a langok martalékává. Szerencse, hogy mind két birtokos biztosított. A csűrökben felhalmozott gabonán kívül, nagy mennyiségű szarvasmarha égett be.

Söprik a mártóni utcát. Tudniük, h y nem az előjáróság emberei, hanem a sivítő szelek, melyek olyan erővel zúgnak végig Turócmegyé hosszú völgyén, hogy nincs az a lelkiismeretes napszamos, aki olyan tisztára söpörne az ország útját, mint ez a szel vihar, mely még hideg is améltet, mintha egyenesen Szibériából fújna. Bezegetvöletük a téli kabátokat, sapkákat s fűtünk olyan erősen, mintha csakugyan Szibériában volnánk.

Felelős szerkesztő: Revész Lajos.
Társzerkesztő: Fehér Janos.

2819. sz.
1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártóni kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vroczlavér M. J. czégnék Cserevny Janos elnei végrehajtási ügyében a Biatnicza községben fekvő

a biatniczai 394. sz. tjkben I. sor sz. 138 hr. sz. a foglalt Cserevny Janos biatniczai lakos nevére irt 114. sz. a. ház udvar kert és melléképültre 160 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanilag az 1891 évi november hó 18-ik nadján d. e. 10 órákor Biatnicza községben a község házául megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áról is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes érték pirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnal levő előleges elhelyezéséről kiállított előismerveztől átiszolgáttatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Turóc-Szt-Mártonban, 1891 júliushó 1-én

Dávid.
kir. albiró.

3552. sz.
ok. 1891.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lipotszentmiklósi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Chlebo Janos és Mihály végrehajthatónak Kovacs szül. Moraucsik Maria és kkoru Moraucsik Pál végrehajtást szenvedő elleni 45 frt 30 kr. tőkekövetelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a rózahegyi kir. törvényték (iptóújvári kir. járásbírósg) területén levő Vavrissó községben fekvő a vavrissói 27. sz. tjkben A I urb. tel. 4-5. 9. 11-14. 16-46 sor sz. a foglalt ingatlanból B 11 és 14 alatti Kovacs sz. Moraucsik Mariát megjelölt 1/2 rész jutalékra 257 frt kikiáltási árban; valamint a vavrissó 236. sz. tjkben A I urb. tel. 1 sor 1565 hrsz. a foglalt s B 5 alatti Kovacs sz. Moraucsik Maria nevére 1/2 — és az 1891 évi LX. tcz. 156 §-a értelmében követelek tulajdonostársak ul. M. B. 1 Majorik Janos nevére 1/2 ad — B 2 Majorik Mátyás nevére 1/2 od — B 4 Tamásik Janos nevére 1/2 od és B 6 Kovacs Janos nevére 1/2 od részben s így a vavrissói 236. sz. tjkben 1. sor sz. a foglalt egész ingatlanra az árverést 72 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendejte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi december hó 18-ik napján d. e. 9 órákor Vavrissó községben a község házául megtartandó nyilvános árverésen a meg-

állapított kikiáltási áról is fog eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság kikiáltási árának 10 százalékát vaglyis 25 frt 70 kr. illetve 7 frt 20 kr készpénzben vagy az 1891 LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3833. sz. a. keit igazságügyminisleri rendelet S. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a

kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1891 LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerveztől átiszolgáttatni.

Kelt Lipotszentmiklóson, 1891. évi október hó 7. napján a kir. járásbírósg mint tkvi hatóságнал,

Gallasz
kir. aljárásbíró.

Van szerencsem a t. e. község becses tudomására hozni, hogy a

a turóc-szt.-mártóni „MAGYAR NYOMDÁT”

e héten átvettm s azt ezentúl saját vezetelmre fogom vezetni. A midőn biztosítanám a t. községet, hogy fő tükrévsem leend a **lehető legolcsóbb, legizlésebb és legpontosabb kiszolgálás;** van szerencsem jelenteni, hogy a nyomda tipographiai vezetését **Hajós Ede** úrra bízam. kinek e szakba vágó hosszúság gyakorlata és izlése kellő biztosítékot nyujtanak arra nézve, hogy az általam vállalt munkák **nemcsak olcsón, de nyomdailag is tökéletesen** lesznek kiállítva.

A t. község hazafias támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Moskóczi Ferencz.

S. ZORN
DENTIST AUS LIPTÓ-SZT.-MIKLÓS,
beehrt sich hiemit dem P. T. Publicum die höfliche Anzeige zu machen, dass er die Ausführung künstlicher ZÄHNE und ganze GEBISSE wie auch GOLD-PLOMBEN etc. nach amerikanischen System vom 12. November bis 1. Dezember übernimmt.
Im Hause Nr. 161 der Frau Wittw. Toperozer.

Melyik lapra fizessünk elő?
Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatosága kitünosege, a különböző olvasmányok gazdag tartalma lettek az „Egyetértés” népszerűsége. Az országgyűlési tárgyalásokról a legregeztesebb s a legújabb hídegen nyelven olvend. A magyar kereskedő s Gardaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tözedei tudósításainak fűszegével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, amire szüksége van. Vallozatosan szerkesztett tárcájában, anynyire regény olvasmányát ad, mint egy lap sem. Két harmad regényt közöl egyszerre, úgy hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, reszmit eredeti, reszmit a külföldi legjelebb termetkeket jó magyarsággal fordítsanak kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hora 1 frt 80 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetés pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalba küldendők. Mutatványamat a kiadóhivatal kívánatra egy hélig ingyen és bermenetve küld.